putování
KRAJINOU

Z PTAČÍ *perspektivy*

Pokochejte se úchvatným pohledem z výšky na nádhernou krajinu i architektonické skvosty naší vlasti.

TEXT **Eva Všetíčková**

VAS07_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 86 14.08.19 14:00

Bájný Říp Zdáli viditelná silueta památné hory, kterou má většina z nás spojenou s počátky osídlení Čech, se magicky vyjímá v polabské krajině. Rotundu na jejím vrcholu však uvidíte buď až přímo na místě, nebo při pohledu z výšky.

Foto: Shutterstock.com

VA807_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 87 14.08.19 14:00

Dlouhé stráně na uříznutém vršku hory jménem Mravenečník jsou nejen největší a nejvýkonnější vodní dílo v Česku, ale také jde o jednu z nejnavštěvovanějších technických staveb u nás. Jejich stavba doslova změnila tvář Jeseníků.

Stejně úchvatný jako pohled z výšky na temně modrou lagunu nádrže je sjezd na koloběžce z vrcholu kopce až dolů do Kout.

VAS07_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 88 14.08.19 14:00

Foto: Milan Paprčka

1

2

3

4

5

1 Vodní nádrž Fláje je česká kulturní památka pojmenovaná po obci, která byla kvůli jejímu vzniku zaplavená. Její součástí je jediná přehrada v Česku, jejíž téměř půl kilometru dlouhá hráz je uvnitř dutá. Začala se totiž budovat šest let po druhé světové válce, kdy se stavělo všude a betonu bylo málo. **2 Lysá hora** Přezdívá se jí královna Moravskoslezských Beskyd, a pokud její vrchol nehalí šál z mlhy, nabízí úchvatný pohled na hřebeny i údolí Beskyd. **3 Vodní nádrž Nové Mlýny** Tvoří ji soustava tří přehradních vodních nádrží pod Pálavou – Horní Mušovská, Střední Věstonická a Dolní Novomlýnská na řece Dyji. **4 Sněžka** Vítejte na nejvyšší hoře v Česku, jejímž vrcholem prochází česko-polská hranice a na české straně spadá do mohutného Obřího dolu. **5 Velká Javořina** Také ona je nejvyšším vrcholem, pro změnu však Bílých Karpat, a o vrchol se Česko dělí se Slovenskem.

TOUHA VZNÉST SE DO OBLAK provázela lidstvo od nepaměti – od Ikara přes bratry Montgolfierovy až po báječné muže na létacích strojích. Ti **všichni chtěli vidět svět – dílo přírody i člověka z jiné perspektivy**. To, pro co oni mnohdy obětovali své životy, dnes můžeme vidět díky současné technice. Proleťte se tedy s námi nad Českem a podívejte se z výšky na mohutné hrady, vybudované v minulosti k ochraně kupeckých cest. Uvidíte i kouzelné zámky, které působí jako něžné perličky usazené uprostřed nádherných, mnohdy jen z výšky viditelných geometricky přesně rozčleněných parků. Užasnete nad tvarem a rozlohou rybníků a vodních nádrží. **A velmi brzy zjistíte, že i stopy, které v krajině zanechává moderní doba, mohou být zajímavým a působivým zásahem do přírodní scenerie**.

Zas a znovu vás ohromí impozantní masiv hřebenů Krkonoš v čele s naší nejvyšší horou Sněžkou i další hrdě se tyčící vrcholky českých a moravských pohoří, jako je Velká Javořina či Lysá hora. Právě o ní vyprávějí pověsti, že je naplněna vodou až po okraj, a až lidé dovrší své hříchy, rozlije se a zatopí všechno vůkol… Až při pohledu z výšky si uvědomíte strategickou polohu Velké

VAS07_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 89 14.08.19 14:00

1

1 Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře Celý areál vybudovaný k poctě českého světce ve stylu barokní gotiky je obklopen ambity ve tvaru deseticípé hvězdy. **2 Květná zahrada v Kroměříži** Pozdně renesanční zahrada přezdívaná Libosad vznikla při obnově města zničeného třicetiletou válkou na neplodné a bažinaté půdě za hradbami. Uzavírá ji sloupová galerie – kolonáda. Uprostřed zahrady, kam se sbíhají aleje ze všech stran této památky, která je rovněž zařazena na seznam UNESCO, je barokní stavba zvaná rotunda s Foucaultovým kyvadlem – jedním ze čtyř na celém světě. **3 Hrad Pernštejn** je nejnavštěvovanějším moravským hradem a také nejlépe zachovalým gotickým hradem, jehož dostavbu provedli Pernštejnové, ve své době nejbohatší a nejmocnější rod Českého království.

2

3

Javořiny na moravsko-slovenské hranici. Od 19. století se tu konají setkání Čechů a Slováků. V roce 1945 se tu, na Holubyho chatě, postavené v roce 1924 z iniciativy moravských turistů a skautů, konal první sjezd česko-slovenské vzájemnosti. V roce 1990 se pak na vrcholu sešly vlády obou republik, aby zde odhalily památník vzájemnosti. **Od té doby se zde pravidelně v letním období konají slavnosti s folklórním programem.**

Proletíte se i nad Moravou, kolébkou křesťanství v českých zemích, a přesvědčíte se, že poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou, geniální dílo barokního architekta českého původu Jana Blažeje Santiniho-Aichla, si vskutku zaslouží náležet k památkám chráněným UNESCO. Základem je kompozice pěticípé hvězdy, kterou sleduje nejen jeho půdorys. Stavba má také pět vchodů, pět oltářních výklenků, dvakrát pět kaplí kolem centrálního prostoru, pět hvězd a pět andělů na hlavním oltáři – symbol nejen pěti ran Kristových, ale také pěti písmen v latinské slově *tacui*, tedy mlčel jsem. A nelze zapomenout na pět hvězd ve svatozáři mučedníka svatého Jana Nepomuckého, které se podle legendy objevily ve Vltavě po jeho utonutí.

Už zdaleka jsou nad lesy vidět špičky věží majestátního středověkého hradu. Pernštejn trůní na vysoké skále, která o pořádný kus převyšuje své okolí a pomáhá, aby opevněné sídlo bylo co nejnedobytnější. Z nebe si ho však prohlédnete dokonale. **Ohromující přírodní geometrie narýsovaná řekou Vltavou**, v ladné křivce protékající jihočeským Krumlovem, je zase zázrakem přírodním. Určitě vás okouzlí i precizní geometrie Květné zahrady patřící ke kroměřížskému zámku a zámecký park francouzského typu u holešovského zámku. **Až z výšky je patrný rozlohou a řešením jedinečný systém vodních kanálů ve tvaru Neptunova trojzubce.** Park je jedním z nejvýznamnějších dokladů užití principů tvorby francouzských zahrad na Moravě a pohled na něj náš malý výlet zakončí. Svůj příběh a kouzlo mají však i jiná místa v Česku. Jen čekají, až je objevíte.

Foto: Milan Paprčka

V knize *Česko z nebe*, která je výsledkem dlouhodobého projektu podporujícího cestovní ruch, najdete víc než 130 unikátních leteckých fotografií a pohledů na naši vlast z ptačí perspektivy. Autorem snímků známých i méně známých míst Česka je pilot a cestovatel Milan Paprčka. ***Cbs-cesko.cz, 625 Kč***

VAS07_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 90 14.08.19 14:00

Český Krumlov Ve středověku byla nejdůležitější činností na zdejší řece Vltavě plavba, hlavně dřeva a později také doprava soli. Dnes je jihočeské město na nejznámější a nejdelší české řece jednou z oblíbených vodáckých zastávek. Při projíždění centrem Českého Krumlova čekají na milovníky splouvání čtyři jezy, za městem se pak Vltava stáčí do lesů a hájů. **Zámeckou zahradu Holešov** najdete nedaleko od Zlína. Jejími autory jsou stejní architekti jako Květné zahrady v Kroměříži. Síť kanálů o celkové délce kolem 980 metrů byla napájená mlýnským náhonem. Vodní plochy měly již od počátku hospodářskou funkci coby rybníky, zároveň sloužily k odvodnění okolí zámku a vytvářely rezervoár pro vodní příkop.

VAS07_CESTOVANI_CESKO Z VYSKY.indd 91 14.08.19 14:00